

ser, at en Arkitekt, der faar Sydffløjen til at anbringe Rigsdagen i, anvender denne Sydffløj, som han gør. Hvis De ville se paa Planerne, saa ville De se, at hele Længden mod den saakaldte Rigsdagsgaard er optagen af Rum, der ikke forlange særlig Lys og Sol — ja, lad mig gøre den lille Undtagelse, at der er en Fællessal, som vi næsten aldrig ville være i, og i hvilken det egentlig er temmelig ligegyldigt, om der er meget Sol og Lys, idet vi jo rimeligvis kun bruge den en eller to Gange om Aaret, og saa er der en Konversationssal og to Læsestuer, hvilke sidste dog ere 18 Alen dybe med eet Vindue, saa der kun er 2 Mennesker i hver af Salene, der have Fornøjelse af, at de vende mod Syd. — Med disse Par lidet betydende Undtagelser er ellers hele den til Rigsdagen hørende Fløj optagen af Trapperum, Garderobes, Toiletværelser og et Par tarvelige Budstuer. Der er og det gælder for *hele* Længden og gennem *alle* Etager ikke en Smule andet. Det betyder saa mangelfuld en Løsning paa dette Punkt, saa hvis det ikke kunde ændres, er jeg vis paa, vi vilde faa noget, vi vilde være i høj Grad utilfredse med. Det andet, som jeg har at indvende, og som ogsaa har været berørt, er, at Rigsdagsalene have en meget lidet heldig Form og ogsaa Beliggenhed. Folketingssalen er lagt imod Nord-Nordvest, mod hvilket Hjørne den har nogle Vinduer og er saa 25 Alen dyb, det vil sige, at den saa godt som aldrig vil faa en Solstraale, og at vi hele Aaret rundt og hele Dagen igennem maatte have kunstigt Lys. Nu kunde — og maatte — der hjælpes derpaa ad den Vej, som det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) angav, nemlig ved at kaste noget Ovenlys ind i den indre Del af Salen; men en tilfredsstillende Sal vilde det dog ikke skaffe os. Ved en Ændring, der skaffede os Ovenlys, vilde vi ogsaa naa at blive et Par af de Mærkværdigheder kvit, som Planen i øvrigt har ret mange af, f. Eks. at man har Værelser, der ere 5 Alen brede og 18 Alen dybe. De Herrer Statsrevisorer, hvem disse Værelser ere tiltænkte, vilde vist finde det naturligere at faa Rum med noget mindre Dybde. Af saadanne uheldige Detailler har Planen, som sagt, adskillige, af hvilke jeg endnu kun skal omtale det, at der er Gange i de forskellige Etager, som ere over 100 Alen lange og 2 Alen brede, altsaa smalle Køkkengange paa godt 100 Alen i Længden og uden andet end kunstigt Lys.

Kun hvis man derfor med Hensyn til hans Plan for Rigsdagen gav Arkitekten Paalæg om grundig at omarbejde den, og jeg vil sige næsten at tage den i Smeltdiglen paa ny, vilde man kunne faa noget tilfredsstillende ud af hans samlede Plan. Om Arkitekten er det jo sagt os, at han vil være villig til Forandringer. Nu sagde ganske vist den ærede Flertalsordfører (Anders Nielsen), at det var Smaaforandringer; men jeg kan ikke tro, at han vilde betragte den Opgave, at skulle fra Slotspladsen give en Indgang til Rigsdagen, som skulde markere, at her havde Rigsdagen sin med Kongens sideberettigede Indgang, som en Smaaændring. Det kan dog ikke være Meningen at ville tilfredsstillende Opinionen overfor Ligeberettigelse indenfor de forskellige Faktorer ved at sætte en Portal som Indgang til en Trappe, der kun kan blive en Bagtrappe. Jeg kan dog ikke tro andet, end at Arkitekten maatte være villig til at gaa til væsentlige Forandringer i Forbindelse med denne Portal; thi ellers vilde det dog være alt for galt at gaa til den Forandring, som Ordføreren for Flertallet stillede i Udsigt. Men naar Arkitekten var villig dertil, fik Paalæg derom og Lov dertil, er det paa den anden Side min Mening, at saa kan der paa Basis af det foreliggende komme en meget tilfredsstillende Løsning, ogsaa en i alle Henseender tilstrækkelig og fuldt værdig Bygning for Rigsdagen.

Den ærede Ordfører for Flertallet sagde jo imidlertid, at man ikke havde Lov til at forlange Forandringer, naar man ikke kunde angive, hvorledes disse Forandringer skulde iværksættes. I Detailler drister jeg mig ikke endnu til at angive dette, men jeg vil ligesom den sidste ærede Taler sige, at jeg begriber ikke, at Arkitekten ikke lader Forhallen fortsætte sig i et Trappeparti, som han ved at lade gaa lidt ind i Midtergaarden — hvad han godt kan gøre uden at ødelægge noget af Ensemblet — kan gøre saa pompøst, som han ønsker det. Han faar maaske ikke noget saa smukt som en ligeløbende Trappe, men det er dog for galt at forlange ikke blot een, men endogsaa to af de fordringsfulde ligeløbende Trapper, og derved faa næsten hele Rigsdagsbygningen gjort til eet stort Trappeparti. Naar man samler Opgangene i Midten, vil man endvidere staa overfor Muligheden af at gaa den Vej til Løsningen af Spørgsmaalet om Rigsdagsalene, som Nyrop har været inde paa. Man kan indvende noget imod, at de to Sale hos Nyrop ligge over hinanden, men ikke mod,